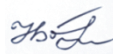

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Н. М. Бобух

(підпис)

03 вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Граматичні проблеми перекладу»
освітня програма/ спеціалізація	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
	<small>(назва)</small>
спеціальність	035 Філологія
	<small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки
	<small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр
	<small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 03 вересня 2024 р., № 2.

Полтава – 2024

Укладач програми:

Сухачова Н. С. – к. філол. н., доцент, доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу Полтавського університету економіки і торгівлі.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	13
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	14
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	15

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Грамотичні проблеми перекладу»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки – висхідна
Мова викладання – українська
Статус дисципліни – нормативна
Кількість кредитів за ЄКТС – 5
Курс/семестр вивчення – 3/2
Денна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 150
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 60
- самостійна робота: 90
- вид підсумкового контролю: залік
Заочна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 120
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4
- самостійна робота: 108
- вид підсумкового контролю: залік

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів навичок адекватного перекладу тексту з урахуванням його граматичної структури; ознайомлення з аналітичним устроєм англійської мови, її специфічними граматичними формами, синтаксичними конструкціями, особливостями пунктуації; детальне вивчення розбіжностей між англійською та українською мовами на граматичному рівні в перекладацькому аспекті.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<ul style="list-style-type: none"> • Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР01); • Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР02); • Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР10); • Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР12); • Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР16). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК05); • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06); • Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК09); • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК10); • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК11); • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК02); • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-устильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК06); • Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
	стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК09); <ul style="list-style-type: none"> • Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК10).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Специфічні граматичні явища англійської мови та їх відтворення при перекладі

Тема 1.1. Граматичні проблеми перекладу

Предмет і завдання курсу. Загальні закономірності співвідношення та відповідності граматичних форм і конструкцій мов оригіналу й перекладу. Розбіжності у будові, наборі граматичних категорій форм і конструкцій англійської та української мов. Граматичні явища, що мають різні частотні характеристики в англійській та українській мовах. Особливості сполучуваності й функціонування слів у словосполученнях і реченнях. Граматичні перекладацькі трансформації. Основні види граматичних трансформацій.

Тема 1.2. Переклад присудка

Часові форми дієслова. Узгодження часових форм. Форми наказового способу дієслова. Форми пасивного стану дієслова. Форми непрямих способів дієслова. Складний номінативний присудок. Складні модальні присудки з *must, have to і should*. Складні модальні присудки з *may, might, can і could*. Складні модальні присудки з *will, would, need і ought to*. Складний модальний присудок з *to be to*. Фразеологічний присудок. Інвертований присудок. Підрядне присудкове речення.

Тема 1.3. Переклад підмета

Формальний підмет *there*. Неозначений займенник *one*. Займенник *it*. Анафоричні займенники *this/these, that/those*. Займенник – замітник *one*. Неозначено – особовий підмет, виражений особовими займенниками *we, you і they*. Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення.

Тема 1.4. Переклад додатка

Формальний додаток *one*. Формальний додаток *it*. Займенники-замінники *that/those та these*. Інфінітив. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Герундій у функції додатка. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення.

Тема 1.5. Переклад детермінантів речення

Прислівники на -ly. Інфінітивні парентетичні речення. Інші парентетичні елементи.

Тема 1.6. Переклад обставин

Інфінітив у функції обставини мети. Інфінітив у функції обставини наслідку. Інфінітив у функції обставини ступеня. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот. Дієприкметник II і дієприкметниковий зворот. Звороти зі сполучними словами given та granted, утвореними від дієприкметника II. Герундій та герундіальний зворот. Абсолютна конструкція з дієприкметником I. Абсолютна конструкція з дієприкметником II. Абсолютна номінативна конструкція. Еліптичні підрядні речення. Еліптичні підрядні речення, що вводяться сполучником if. Підрядні обставинні речення.

Тема 1.7. Переклад означення

Прикметники з суфіксом -able/-ible. Прикметник та прикметникове словосполучення як правостороннє означення. Прикметники, утворені від особових імен (прізвищ) за допомогою суфікса -(i)an. Іменник як лівостороннє означення. Інфінітив. Інфінітивна конструкція з прийменником for. Герундій. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот. Дієприкметник II та відповідний дієприкметниковий зворот. Конструкція «дієприкметник/прикметник + інфінітив». Займенник-репрезентант that/those. Прикінцева прикладка. Підрядне означувальне речення.

Модуль 2. Редагування перекладів з урахуванням граматичних особливостей англійської та української мов

Тема 2.1. Передача значень синтаксичних конструкцій

Конструкції логічної емфазі. Порядок членів речення та речень. Порівняльні та псевдопорівняльні конструкції. Каузативні конструкції. Герундіальна конструкція. Непаралельні однорідні члени речення. Одночленні номінативні та інфінітивні речення. Конструкції з запереченням.

Тема 2.2. Морфологічні труднощі перекладу

Форми числа іменника. Абсолютний генетив. Субстантивований прикметник. Граматична омонімія слова one. Граматична омонімія слова that. Граматична омонімія дієслова to be. Граматична омонімія дієслова to have. Граматична омонімія дієслова to do. Граматична омонімія дієслова to make.

Тема 2.3. Порівняння перекладів з оригіналами

Редагування перекладів. Комплексні вправи з різних граматичних труднощів перекладу.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Специфічні граматичні явища англійської мови та їх відтворення при перекладі			
<p style="text-align: center;">Тема 1.1. Граматичні проблеми перекладу</p> <p>1. Предмет і завдання курсу. 2. Загальні закономірності співвідношення та відповідності граматичних форм і конструкцій мов оригіналу й перекладу. 3. Розбіжності у будові, наборі граматичних категорій форм і конструкцій англійської та української мов. 4. Особливості сполучуваності й функціонування слів у словосполученнях і реченнях. 5. Граматичні перекладацькі трансформації. Основні види граматичних трансформацій.</p>	4	Підготувати доповіді на теми: «Граматичні проблеми перекладу», «Граматичні трансформації», «Граматичні проблеми науково-технічного перекладу».	4
<p style="text-align: center;">Тема 1.2. Переклад присудка</p> <p>1. Часові форми дієслова. 2. Форми наказового способу дієслова. Форми пасивного стану дієслова. 3. Складний номінативний присудок. Складні модальні присудки з <i>must, have to, should</i>. Складні модальні присудки з</p>	4	Підготувати доповіді на теми: «Переклад присудка», «Часові форми дієслова», «Форми наказового способу дієслова», «Форми пасивного стану дієслова», «Складний іменний присудок», «Фразеологічний присудок», «Складні	8

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
<p><i>may, might, can, could, will, would, need, ought to. i be to.</i></p> <p>4. Фразеологічний присудок. Інвертований присудок. Підрядне присудкове речення.</p>		<p>модальні присудки з <i>must, have to i should</i>», «Складні модальні присудки з <i>may, might, can i could</i>», «Складні модальні присудки з <i>will, would, need i ought to</i>», «Складний модальний присудок з <i>to be to</i>».</p>	
<p>Тема 1.3. Переклад підмета</p> <p>1. Формальний підмет <i>there</i>. Неозначений займенник <i>one</i>. Займенник <i>it</i>. Анафоричні займенники <i>this/these, that/those</i>.</p> <p>2. Неозначено – особовий підмет, виражений особовими займенниками <i>we, you i they</i>.</p> <p>3. Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення.</p>	4	<p>Підготувати доповіді на теми: «Формальний підмет <i>there</i>», «Неозначний займенник <i>one</i> у функції підмета», «Займенник <i>it</i> у функції підмета», «Герундій у функції підмета», «Інфінітив у функції підмета».</p>	10
<p>Тема 1.4. Переклад додатка</p> <p>1. Формальний додаток <i>one</i>. Формальний додаток <i>it</i>. Займенники-замінники <i>that/those</i> та <i>these</i>.</p> <p>2. Інфінітив. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот.</p> <p>3. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот.</p> <p>4. Герундій у функції додатка.</p> <p>5. Інвертований додаток.</p> <p>6. Підрядне додаткове речення.</p>	4	<p>Підготувати доповіді на теми: «Формальний додаток <i>one</i>», «Формальний додаток <i>it</i>», «Займенник-замінник <i>one</i>», «Займенники-замінники <i>that/those</i> та <i>these</i>», «Інфінітив у функції додатка», «Об'єктно-предикативна інфінітивна конструкція», «Об'єктно-предикативна дієприкметникова конструкція», «Герундій у функції додатка».</p>	10

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
<p align="center">Тема 1.5. Переклад детермінантів речення</p> <p>1. Прислівники на -ly. 2. Інфінітивні парентетичні речення. Інші парентетичні елементи.</p>	4	Підготувати доповіді на теми: «Прислівники на -ly», «Інфінітивні парентетичні речення», «Інші парентетичні елементи».	8
<p align="center">Тема 1.6. Переклад обставин</p> <p>1. Інфінітив у функції обставини мети. Інфінітив у функції обставини наслідку. Інфінітив у функції обставини ступеня. 2. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот. Дієприкметник II і дієприкметниковий зворот. Звороти зі сполучними словами <i>given</i> та <i>granted</i>, утвореними від дієприкметника II. 3. Герундій та герундіальний зворот. 4. Абсолютна конструкція з дієприкметником I. Абсолютна конструкція з дієприкметником II. Абсолютна номінативна конструкція. 5. Еліптичні підрядні речення. Еліптичні підрядні речення, що вводяться сполучником <i>if</i>. 6. Підрядні обставинні речення.</p>	8	Підготувати доповіді на теми: «Інфінітив у функції обставини», «Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот», «Дієприкметник II та дієприкметниковий зворот», «Герундій та герундіальна конструкція у функції обставини».	10

Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
5. Одночленні номінативні та інфінітивні речення. 6. Конструкції з запереченням.			
<p align="center">Тема 2.2. Морфологічні труднощі перекладу</p> 1. Форми числа іменника. 2. Абсолютний генетив. 3. Субстантивований прикметник. 4. Граматична омонімія слова one. Граматична омонімія слова that. Граматична омонімія дієслова to be. Граматична омонімія дієслова to have. Граматична омонімія дієслова to do. Граматична омонімія дієслова to make.	6	Підготувати доповіді на теми: «Форми числа іменників», «Абсолютний генетив», «Субстантивований прикметник».	10
<p align="center">Тема 2.3. Порівняння перекладів з оригіналами</p> 1. Редагування перекладів. 2. Комплексні вправи з різних граматичних труднощів перекладу. <p align="right">ПМР 2</p>	8	Редагування перекладів. Комплексні вправи з різних граматичних труднощів перекладу	10
	2		

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

<i>Види робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (7 балів); захист домашнього завдання (7 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 8-10): відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (5 бали); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Таблиця 5.1. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Сухачова Н. С. Особливості перекладу термінів англomовної терміносистеми менеджменту. *Науковий журнал «Молодий вчений»*, грудень 2017 р. № 12 (52), С. 266–270.
2. Сухачова Н. С. «Неологізми англomовної економічної терміносистеми: лінгвопрагматичний аспект». *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (філологічні науки)*. Вид. Державного закладу „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. № 7 (345). 2021 С. 153 – 160.
3. Business Result Second Edition Upper-Intermediate Student's Book with Online Practice. Oxford University Press, 2019. 156 p.
4. English Vocabulary in Use. Fourth Edition Pre-Intermediate and Intermediate with answer key. Cambridge University Press, 2017. 264 p.
5. Murphy Raymond. English Grammar in Use Fifth Edition Intermediate with answers and Interactive eBook. Cambridge University Press, 2019. 396 p.

Додаткові

1. Oxford Exam Trainer B2 Student's Book. Oxford University Press, 2020. 183 p.
2. Oxford Exam Trainer B1 Student's Book. Oxford University Press, 2018. 207 p.
3. Oxford English Grammar Course Advanced with answers and e-book. Oxford University Press, 2019. 254 p.

Електронні ресурси

1. <https://www.indeed.com/career-advice/resumes-cover-letters/cover-letter-checklist/>
2. <https://learnenglish.britishcouncil.org/business-english/english-for-emails>
3. <https://learnenglish teens.britishcouncil.org/study-break/graded-reading/walk-forest-level-1>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс «Граматичні проблеми перекладу», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.